

י.א.א. קורצ'אק קורצ'אק
اسرائيل تقرا كورتنشاك

בקיטנה, פרק שנים-עשר

יאנוש קורצ'אק, "בקיטנה", הוצאת יסוד, עמ' 76-80
מפולנית: אריה בוכנר

מדוע חיים, שאינו נותן מנוח לאיש, חי בידידות ולא יגרם עול למרדכי צ'רנצקי?

- האם חיים הוא ידיד?

- כן – מאשר צ'רנצקי בניע ראש.

- ואינו מתפתש אתד?

- לא – מכחיש מרדכי במהירות.

למרדכי צ'רנצקי עינים גדולות, שחרות, אשר תמיד הן משתוממות ותמיד עצובות.

פעם שחקו הנערים באפר (בשדה), וקוקה קראה מעץ ארן.

- קו-קו – קוראת הקוקה בחרשה.

- קו-קו – חוזר צ'רנצקי, מקשיב ומחכה עד שהצפור תענה.

זמן רב שוחחו כך ביניהם, הקוקה והנער. הקוקה החרדה וברחה, ומרדכי

משתומם שאין עונים לו ואינו רוצה להאמין שדבר עם קוקה.

כאשר הנערים רואים סנאי, הם מסתכלים בו בדרךכים שונות: יש האורבים לו, כדי לגשת ולהתקרב בחשאי ולתפס אותו לפתע פתאום, כי שמועה מתהלכת שלפני שנים הנה נער בקיטנה, אשר תפס סנאי חי והביאו למטבח. אחרים צוחקים מרב ענג, שבעל חיים קטן ואדמוני קופץ בזריזות כזאת מענף לענף; אדם ודאי הנה נופל ושובר את הראש.

צ'רנצקי אינו צוחק, פוקח את עיניו לרוחה ומשתומם, שהסנאי יודע את אשר איש לא יצליח לעשות...

הנערים משחקים במשחק "שני מקלות" (דיודס). צ'רנצקי נעצר ועמד מהצד, מסתכל ומשתומם שאפשר לחבט במקל בזריזות כזאת במקל שני ולהעיפו לגבה כזה.

אבל הוא עצמו לא ינסה לשחק בשני המקלות.

וכך הוא מסתכל בשקיעת החמה, כאלו מחשבה חשובה מעסיקה אותו – ומשום כך רק אז יתעורר מהרהוריו, כאשר יראה משהו יפה ביותר...

פרפר עובר ביעף מפרח לפרח. צ'רנצקי הולך אחריו צעד אחרי צעד, לא כדי לתפסו,

הוא רק משתומם ששני פתיתי שלג בורחים מפניו כאלו הם חיים. ואולי באמת הם חיים?

– האם פרפרים מכרחים להיות לבנים – שאל את חיים וספר לו את הספור הבא:

פעם קרע נער בבית-הספר דף ניר לחתיכות קטנטנות והשליך אותן מבעד לחלון.

ישראל קורצ'ק
اسرائيل تقرا كورتشاك

כַּאֲשֶׁר הַנְּזִירוֹת נִפְלוּ וְנִרְדּוּ לְאֵט לְאֵט, הִגִּיעוּ הַתְּלֻמִּידִים בְּרִיצָה אֶל הַחֲלוֹן.

הֵיוּ שְׂאֲמָרוּ כִּי זֶה שְׁלֵג, וְאַחֲרֵים – שְׂפָרְפָרִים עָפִים.

עוֹבְדַת הַנְּקִיוֹן בָּאָה בְּתֵלוּנָה, שְׂלֶכְלְכוּ אֶת הַחֲצָר. לַמּוֹרָה נוֹדַע מִי הַשְּׁלִיף: אֶת הַנְּזִירוֹת מִבְּעַד לַחֲלוֹן וְהוּא הִפָּה אֶת הַנְּעָר בְּקִנְיָה עֵץ שֶׁל מַקְטָרֶת. הַנְּעָר הִתְנַפַּח בְּבִכִּי. לְצִרְנָצְקִי נוֹדַע אָז, שֶׁיִּשְׁנֶם בְּעוֹלָם פְּרָפְרִים. וְכַעַת רוֹאָה הוּא אוֹתָם כְּאִן בְּקִיטָנָה בְּמוֹ עֵינָיו...

הַנְּעָרִים לָעָגוּ לְמַרְדְּכִי עַל שְׂאֵינּוּ יוֹדַע לְקַפֵּץ בְּחֻבָּל, וְכַאֲשֶׁר מְשַׁחֲקִים בְּתוֹפְסֹת – הוּא בּוֹרַח בְּכִבְדוֹת. אֶת הַכְּדוֹר אֵף פֵּעַם לֹא יִתַּפֵּס – וְקָרְאוּ לוֹ בְּשֵׁם "מַצ'ק".

נְאֻמֵר לְנְעָרִים שֶׁיִּשְׁנֶם אֲנָשִׁים טוֹבִים וְרָעִים, חֲכָמִים וְטִפְשִׁים; וּמַצ'ק – הוּא שֵׁם שֶׁל אֲבִירֵי כְּפָר, כְּלוֹמֵר שֶׁל אֲנָשִׁים עֲנִיִּים – אֲבָל כָּלֵל לֹא מַצְחִיק. וְהַמְדַבְּרִים בְּזִלְזוּל עַל "מַצ'ק" דּוֹמִים לְאֵלֶּה שֶׁמְתַיַּחֲסִים בְּלִגְלוּג לְשֵׁם "מֹשֶׁה". אֲבָל רַק הַמְּבַגְרִים וְהַנְּבוֹנִים מִבֵּין הַנְּעָרִים הִבִּינוּ אֶת אֲשֶׁר הִסְבִּיר לָהֶם הַמְדַרְיף.

רַק כַּאֲשֶׁר הוֹדִיעַ חַיִּים בְּחִיגִיּוֹת:

- מִי שֶׁיִּתְגַּרָה בְּצִרְנָצְקִי, אֲתֵן לוֹ בְּשָׁנִים – הוֹדוֹ הַכֹּל שְׁעַם שְׁנֵי הַיְּדִידִים סַכְנָה לְהַתְעַסֵּק.

מִדוּעַ חַיִּים, אֲחַד הַשׁוֹבְבִים הַגְּדוֹלִים בְּיוֹתֵר, כָּרַת בְּרִית עִם הַשְּׂקֵט בְּיוֹתֵר מִכֹּל נְעָרֵי הַקִּיטָנָה, צִרְנָצְקִי?

